

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U000171

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-07-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубчак Галина Михайлівна

2. Dubchak Galyna Mykhajlivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.07

Назва наукової спеціальності: Педагогічна та вікова психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-06-2018

Спеціальність за освітою: 7.010103

Місце роботи здобувача: Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: 04071, Київ, вул. Хорива, 1-Г

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.453.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: 01033, м. Київ-33, вул. Паньківська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.31, 15.31

Тема дисертації:

1. Психологія становлення професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій.
2. Psychology of professional stress resistance formation of future specialists of socioeconomic professions.

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми становлення професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій в руслі системного підходу. Доповнено та уточнено психологічний зміст наукового поняття "професійна стресостійкість". Обґрунтовано концепцію професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій, запропоновано теоретичні та прикладні підходи до її вивчення. Розроблено загальну концептуальну модель становлення професійної стресостійкості фахівців соціономічних професій, компоненти якої функціонують як цілісна система, детермінуючи і взаємно доповнюючи один одного, що дає змогу встановлювати не тільки основні закономірності та механізми впливу на процес професійного становлення фахівця, а й визначати психологічні фактори та особливості стресостійкості фахівців професій типу "людина-людина", які утрудняють їхній професійний та особистісний розвиток. Науковообґрунтованометодичне забезпечення діагностики професійної стресостійкості фахівців соціономічних професій. Поглиблено уявлення про вплив

індивідуальних, особистісних та суб'єктно-діяльнісних властивостей на формування та ступінь прояву професійної стресостійкості у майбутніх фахівців соціономічних професій. Запропоновано психодіагностичний алгоритм прогнозування рівня професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій із застосуванням методів регресійного аналізу. Розроблено програму розвитку професійної стресостійкості фахівців соціономічних професій та емпірично підтверджено її ефективність.

2. The thesis presents the theoretical synthesis and the solution of important scientific problem of professional stress resistance formation of future specialists of socio-economic professions. The thesis substantiates the theoretical and methodological foundations of the research of professional stress resistance of future specialists of socio-economic professions. The expediency of using a systematic approach to investigate the problem of professional stress resistance of specialists of socio-economic professions has been substantiated. The content of the concept "professional stress resistance" is supplemented and specified. It is shown that although the problem of professional stress resistance of an individual is important for the practice, in particular, for the professional training of specialists, it is not sufficiently studied. The ambiguity of the concepts of professional stress resistance of an individual should be solved by integrating them on the basis of the systems approach. The analysis of the scientific literature revealed that professional stress resistance is to be understood as a person's ability to withstand the negative effects of stress factors in professional activity, predetermined by an individual set of congenital and acquired properties and processes that provide the optimal way to achieve a goal in work in a difficult emotogenic situation. As a personal quality, which determines the level of effectiveness of overcoming a stressful situation, professional stress resistance is a multicomponent phenomenon, that is closely related to coping strategies and is predetermined by several individual-typological features of the individual. It has been established that professional stress resistance is manifested under the influence of professional stress factors, the specificity of which is determined by a specific type of professional activity. The features of professional stress and professional burnout in the representatives of socio-economic professions are studied. The theoretical model of formation of professional stress resistance of future specialists of socio-economic professions is formulated and substantiated. The thesis contains a detailed analysis of the structural components of the professional stress resistance of students and specialists of socio-economic professions. The model of professional stress resistance consists of three interconnected levels: individual, personal and subject of activity. The structural and functional structure of the presented levels is, on the one hand, rather stable - according to the principle of systemicity, but on the other hand, dynamic, because it undergoes constant age and situational changes, that is, it is in development. On the basis of the system approach, author's understanding of the processes of formation of professional stress resistance of the individual is presented and the model of professional stress resistance of specialists of socio-economic professions with its component elements is substantiated. The main stages of the formation of stress resistance of future specialists of socio-economic professions are determined. The development of professional stress resistance of future specialists of socio-economic professions as a systemic professional-personal psychological formation occurs during the period of study in an educational institution and relies on the general mental development of the student. The core of the process of the formation of professional stress resistance is the development of the individual in the process of professional training, mastering the profession and performing professional activities. The process of formation of professional stress resistance of individual is dynamic and depends on external and internal conditions. It is individually peculiar, however, there can be highlighted qualitative features. The thesis describes periods of professional stress resistance formation in accordance with the way of achievement of expertise by a specialist. Numerous researches of scientists have shown that the development of professional stress resistance will be more effective if there would be implemented the psychological support program in the psychological service, which involves the inclusion of the student in this process during studies in an educational institution, taking into account the specificity of the student's personal development in every student's year, focus on the development of professionally important qualities of future specialists of socio-economic professions. Empirical study revealed the common and distinctive features of individual, personal, subject-active characteristics of professional stress resistance, related to future professional activities,

type of educational institution and gender. It is shown that a future specialist of socioeconomic professions is influenced both by universal stressors that influence the educational activity of students of each educational institution as well as by specific stressors due to the specifics of future professional activities. It is revealed that the adaptation to stressful influences of university students has a progressive dynamic from the first to the fifth year, which is conditioned by the formation of adaptive resources of the student's personality. Factor analysis of psychological indicators of students' professional stress resistance showed that it has a multicomponent structure and is characterized by varying degrees of severity of the most significant psychological constructs that affect stress resistance of students, namely: locus of control, coping strategies, the presence/absence of irrational beliefs, character accentuations and satisfaction of needs and with living conditions. The obtained factors reflect the three main blocks that provide reception and processing of information, the creation of a program of own actions and control over its successful implementation. There were analysed the basic directions of psychological work on formation of professional stress resistance of future specialists of socioeconomic professions. There was substantiated the expediency of using psycho-correction work in groups of students. Based on the study and comparison of the characteristics of professional stress resistance of students and working specialists of socioeconomic professions, a program for the development of professional stress resistance of students in the educational process in educational institutions was proposed, which included three blocks: information, diagnostic and corrective. There was revealed a positive character of changes in the methods of response in stressful situations in the behavior of students who attended training sessions, that indicates the expediency and efficiency of the introduction of comprehensive program aimed at the formation and development of professional stress resistance into the educational process of specialists of socioeconomic professions. On the basis of the results of the empirical research, it has been developed a psychodiagnostic algorithm for prediction of the level of professional stress resistance of future specialists of socioeconomic professions, which allows to predict with high precision the level of personal resources of professional stress resistance of students in the future professional activity, which will allow to improve the recommendations and optimize the professional training of specialists of socioeconomic professions during the professional selection and study in an educational institution. The assessment of psychological features of different levels of professional stress resistance of students and specialists showed a high predictive informativeness of used psychodiagnostic techniques.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кокун Олег Матвійович

2. Kokun Oleh Matviiovych

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кокун Олег Матвійович

2. Kokun Oleh Matviiovych

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вірна Жанна Петрівна

2. Вірна Жанна Петрівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вірна Жанна Петрівна

2. Вірна Жанна Петрівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Львовочкіна Антоніна Михайлівна

2. Львовочкіна Антоніна Михайлівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Львовочкіна Антоніна Михайлівна

2. Львовочкіна Антоніна Михайлівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Чепелева Наталія Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Чепелева Наталія Василівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.